

Warszawa, 24 lipca 2024 r.

Pan
Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Fundacji Instrat pragnę przekazać przygotowany przez ekspertów Instratu apel, w którym poruszamy problematykę ponownego wykorzystania danych w interesie publicznym. W dokumencie tym zwracamy uwagę na fakt, iż pomimo wysokiej pozycji Polski w rankingach takich jak Open Data Maturity czy OURdata Index 2023, w naszym kraju nadal występują problemy z dostępem do kompletnych danych będących w posiadaniu urzędów administracji. Zauważamy także, że poza otwartymi danymi, istnieją zbiory informacji będących w posiadaniu instytucji, które choć uznawane są za poufne, mogłyby zostać w bezpieczny sposób udostępnione z korzyścią dla społeczeństwa i gospodarki.

Pośród obszarów, w których zwiększenie dostępności danych i ich ponownego wykorzystania wygenerowałoby szczególną wartość społeczną zidentyfikowaliśmy m.in. **sektor energetyczny, a także wsparcie dla zielonych zmian w sektorze przedsiębiorstw.**

Obecnie formaty udostępnianych danych często znacząco utrudniają prace analityczne i wyciąganie wniosków. Przykładowo, dane dotyczące tego samego zjawiska, pochodzące z różnych instytucji, miewają różne wartości, a metodologie stojące za procesem ich zbierania nie są znane. Publikowanie plików z tabelami w formacie PDF jest nadal regularną praktyką. Uwzględnienie potrzeb automatycznego przetwarzania danych na portalach publicznych to rzadkość, a problem ten nie jest dyskutowany. Ogromne zamieszanie wywołują niespodziewane przebudowy systemów takich podmiotów jak Polskie Sieci Elektroenergetyczne, w wyniku których zmienia się sposób dostępu do danych, ich format i rozdzielczość.

W zakresie tematów związanych z szeroko pojętą transformacją i polityką klimatyczną, rekomendujemy:

- uruchomienie rejestru pozwalającego na śledzenie realizacji celów polityki energetycznej oraz programów wsparcia (np. programy wsparcia energetyki obywatelskiej, termomodernizacji, rozwoju elektromobilności, miks energetyczny);
- uruchomienie wspólnego rejestru danych o źródłach energii elektrycznej, pozwalającego odpowiedzieć na pytania takie jak: ile jest elektrowni na dane paliwo? Jaki jest ich wiek? Ile jest i gdzie są zlokalizowane instalacje produkujących energię z biogazu rolniczego?
- ujednoczenie tabel lub zapewnienie porównywalności danych publikowanych w poszczególnych instytucjach (np. moc zainstalowana źródeł energii elektrycznej

dostępna na stronach URE, ARE lub PSE lub wydobycie węgla w raportach do PIG i raportach rocznych spółek);

- udostępnienia danych o zatrudnieniu w poszczególnych zakładach podlegających procesom transformacji (jak np. elektrownie i kopalnie);
- przekazanie danych z różnych podległych instytucji, które obecnie publikują dane niezależnie, do portalu dane.gov.pl, gdzie zapewni się ich wspólny standard i regularną aktualizację.

Zapraszamy do zapoznania się z załączonym apelem oraz deklarujemy chęć współpracy w obszarze poprawy publicznego dostępu do danych.

Z wyrazami szacunku,

Michał Smoleń

Kierownik Programu Badawczego Energia i Klimat w Fundacji Instrat